NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ 3807 · MỖI SỐ HAI XU · NGÀY THỨ HAI 25 và THỨ BA 26 NOVEMBRE 1929

Trung-Bắc Tân-Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Fondateur F.-H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Réd. en Chef : PHẠM-HUY-LỤC
Ad. Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 12192

Toutes les lettres destinées à la Rédaction doivent être adressées au Directeur
HANOI — 68, rue Jules Ferry — HANOI
ADR. TÉLÉGR.: Trungbactânvan Hanoi
TÉLÉPHONE Nº 150 — BOITE POSTALE Nº 24

Hocj-trof canh-nông

Nay đã sắp tới kỳ thi tuyển học-sinh vào trường Canh-nông thực-hành ở Tuyên-quang; tôi vốn đã ở trường này đỗ ra, thiết tưởng nên bày tỏ tình thế sự học, tư cách và quyền lợi của học-sinh khi tốt-nghiệp ra, để các bạn thiếu-niên có sở thích về nghề canh-nông được hiểu; nên chăng các bạn vấn-tâm suy nghĩ kỹ càng trước khi định bước chân vào con đường ấy xem rằng tư-chất, ý-trí của mình có hợp cách không.

Biết như vậy, sau này không đến nỗi nửa chừng chán nản, mình phải đổi ý phí thì giờ công lao theo học một đường, mà thành lại xoay ra ngạch khác, hóa dở dang không nghề nào tinh thông cả, rất thiệt-hại cho đường tiến thủ của đời mình; như hiện đã có nhiều người hoặc trong khi đương tòng học bất-lực phải thải-hồi, trở về đi buôn hoặc đã tốt-nghiệp ở trường rồi, lại đi tìm việc trong một sở khác.

Tôi cũng mong nhân bài cảnh cáo viết cho bạn thiếu-niên này, mà phá tan được mối ác cảm của một đôi người chưa hiểu rõ mọi việc tổ-chức ngạch nông-phố mà dám nghị-luận một cách bất chính; có khi làm thối trí nản lòng nhiều bạn anh-tuấn, minh mẫn đã dục-dịch đệ đơn xin ứng thí, vì thế ngộ-nhận, lại dụt dè; sợ rằng trong phái học-sinh canh-nông đó toàn-thị một bọn bất tài, đã cùng đường, hết nẻo mới quay vào đấy; nay mình lại nhập bọn với, chỉ cho khỏi sút kém phẩm-giá mình đi. Là suy ở câu tục-ngữ Pháp nói rằng: « Hãy nói cho ta rõ anh đi lại với ai; ta sẽ bảo cho hay, anh là hạng người nào.

Ở đâu chẳng có kẻ hay người dở, thực ra trong phái học-sinh canh-nông cũng đủ các hạng người.

Nay không kể đến học-sinh đã theo học các trường bên Pháp (Công chúa Như-Mai, Đại nghị-viên Bùi-quang-Chiêu,...) hoặc trường Canh-nông Hà-nội, phần nhiều là các viên thư-ký, các cựu giáo-học thi vào cả. Ngay các học-sinh trường Canh-nông thực-hành ở Tuyên-quang, cũng có một phần người hoặc đã làm việc các công sở, tư sở rồi, hoặc đã theo học được đôi ba năm trong một trường vào bậc cao đẳng tiểu-học (trường Quốc-học, trường Bảo-hộ, trường Pellerin,.) xin ứng thí vào nữa.

Học-trò khi tốt-nghiệp ra, dầu nhiều người xin vào làm việc trong ngạch Nông-lâm-kinh-tế, của nhà-nước thật, nhưng cũng có người về làm cho mình, cũng có người xin đi học thêm ở trường cao hơn.

Vả trong các người biện đương tòng-sự ở các sở nhà nước, tôi dám quyết rằng có đến 5, 6 phần mười có trí gây dựng mở mang việc canh-nông riêng cho mình về sau; đi tòng sự như vậy chẳng qua là mưu sự luyện-tập thêm về một chi chuyên môn nhất định, để lợi dụng những sự chiêm nghiệm mà trong chương-trình nhà trường dạy còn khuyết điểm; mà một tư-gia hoặc một đoàn-thể nhỏ không sao làm nổi, vì các điều ấy cần phải thí-nghiệm rỡ lâu năm có khi tốn kém lạ mà kết quả chỉ được tý tí. Cho nên về phần các viên chức ấy, hầu hết đã có tậu đồn điền, ấp, trại cả.

Có người nông cồi bảo rằng muốn chấn-hưng nghề canh-nông, cần có con các quan, con các nhà đại điền-chủ, đi học ở các trường Canh nông mới được, chứ quốc dân không trông gì vào các học-sinh Canh nông đời nay!

Câu nói ấy có khi sai lầm to.

Muốn phán-đoán cho thực xác đáng; phải xem ở sự khuynh-hướng của bọn thanh-niên về việc học canh-nông, và cái sở-thích của bạn học-sinh này về nghề canh-nông mới đúng.

Con các quan hoặc con nhà nông mà không có khiếu về nghề nông, dẫu có miễn cưỡng đi học canh-nông chăng nữa, sau này không chịu kiên tâm khảo-cứu mãi, không nhẫn nại ở yên trong nghệ-nghiệp mình, không chịu nổi cảnh cần cù, tẻ vắng chốn thôn quê; tất chẳng sớm cũng chầy, sinh chán nản, phải thất bại; rồi quay ra tìm việc khác, ban đầu có lợi, có mầu mỡ hơn, dẫu hoặc họ đi học về lại mở mang lấy nghề canh nông cho mình chăng nữa, chẳng qua cũng đem sự học ứng dụng ra thực hành; cốt sao mình làm được công ít lợi nhiều; miễn tư kỷ vụ lợi; thì quốc dân cũng không mong nhờ được bao nhiêu.

(Còn nữa)

NGUYỄN-VĂN-LONG.

Kuôcq ngu'w mo'lq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yđuq:
sa'cq. huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q . f j z w

HAIF DAMF

Bàn góp về hôn-lễ

Người ta trong sự lấy-vợ lấy-chồng, thú nhất là cái thời-gian từ lúc yêu vụng nhớ thầm, cho đến lúc làm lễ cưới thì cái thú lên đến cực-điểm. Có cặp vợ-chồng đứng trước bàn thờ Tơ-Hồng, xướng quá phát khóc! Thế mà khi đã biết nhau rồi, thì cưới cũng như không, thà không cưới.

Bạn tôi cuỗm đâu được một chị, ở với nhau nay bụng đã to bằng cái thúng, lại còn viết thơ nói: « tôi sắp làm phép cưới với « nhà-tôi » nói để bác biết mừng cho. »

Vậy xin đáp lại thơ:

Chửa cưới nhưng mà để đến nơi,
Thôi đừng cưới-xiếc nữa lôi-thôi!
Ai về nhắn hỏi « nhà-ai » đó,
Vô-phép ông Tơ mấy bận rồi!

Cưới dù chang cưới, chỉ e khi làm lễ, ông Tơ ông ấy lại mắng cho: Ta có phải làm khoán cho nhà các ngươi đâu, mà đến bây giờ các ngươi mới hậu-lạ.

Sơn-Phong

TIN NƯỚCQ TAUF

Ngày 18 - 19 Novembre 1929

Quân Phùng đại-bại

Có tin ở Hán-khẩu nói rằng tướng quân trung-ương là Vạn-tuyển-Tài, đêm này 16 đã mang quân vào Đăng-phong, bắt được hơn mười cỗ súng trái phá, năm nghìn cây súng trường, quân Phùng vỡ tan không thành đội ngũ gì nữa, bắt được tù binh rất nhiều.

Lại có tin ở Võ huyện nói rằng quân Phùng ở Lâm-nhữ có bốn sư đoàn, từ ngày 16 mười sư-đoàn quân trung ương hợp sức tiến đánh rất dữ dội, do các tướng Cố-chúc-Đồng, Hà thành Tuấn, Đường-sinh-Trí, Dượng-Kiệt chỉ huy, quân Phùng do Tống-triết-Nguyên đốc chiến, bị thua mấy trận to, quân trung-ương hiện vẫn đang ra sức đánh, hễ hạ được thành Lâm-nhữ thì thành Lạc-dương có thể không phải đánh cũng hạ được, cho nên quân trung-ương hiện đang kéo đại quân đến vây đánh.

Tướng quân trung-ương là Từ-nguyên-Toàn mang ba lữ đoàn đánh Lâm-nhữ, bị sáu sư-đoàn quân Phùng vây bọc ba ngày đêm, đến sớm ngày 15 Từ-nguyên-Toàn lại đốc suất quân lính xông phá vòng vây, giết được nhiều địch-quân.

Sớm ngày 17 Tưởng-giới-Thạch từ Hứa-xương đến các nơi Trịnh-Châu, Củng-huyện, Hiếu-nghĩa để yên ủi quân lính, Tưởng có điện cho hai quân tư lệnh là Trần-thiệu-Khoan, đợi sau khi hạ được thành Lạc-dương rồi, lập tức trở về Hán-khẩu để cùng về Nam-kinh.

Hiện Tưởng đã hạ lệnh tổng công kích thành Lạc-dương, các đạo quân sau khi Tưởng đã yên ủi, khí thế lại càng hăng hái, quyết thừa thắng tiến đánh thành Lạc-dương.

Quân Phùng ở Lạc-dương vì thấy Đăng-phong đã thất hãm, nội bộ đã tan tác, có hai sư-đoàn ở Lạc-dương đã đi xe hỏa lui về Tây-an.

Trương-huệ-Trưởng mang toàn đội máy bay chiến đấu bay đến Đồng-quan để chẹn đường về của quân Phùng.

Có tin đích xác rằng lĩnh-tụ quân Phùng là Tôn-lương-Thành vì thế lực cùng quẫn đã xin đầu hàng. Quân trung-ương đã cùng bọn Tôn tiếp hợp viên mãn: 1er Cử Tôn làm tổng chỉ huy đạo thứ sáu, Bàng-bỉnh-Huân làm phó, định ngày tựu chức; 2e quân Tôn phải họp cả ở Lạc-dương, phái quân đội đến ngay trấn Bình-an và Nghi-dương chẹn lối sau của Tống-triết-Nguyên và Thạch kính-Đình. 3e Sau khi Tôn, Bàng đã nhận chức, quân trung-ương sẽ bỏ lệnh và hắt đi, tha thứ cho các lỗi trước.

Có tin ở Thượng-hải rằng quân Tôn-lương-Thành đảo qua đầu hàng quân trung-ương đã thành sự thực rồi, đợi sau khi thu xếp các bộ quân Phùng ở Đăng phong và Lâm-nhữ, sẽ tổ chức tại Lạc dương bộ tổng chỉ huy đạo quân thứ hai. Xét ra đại đội quân Phùng họp cả ở Đồng-quan có đến hơn mười vạn người, đều mong sớm được giải quyết. chỉ có vài ba người lĩnh tụ là Tống triết-Nguyên, Thạch-kính-Đình còn ương ngạnh chưa chịu đầu hàng.

Bên ngoài đối với sự Tôn-lương Thành đầu hàng vẫn còn có ý hoài-nghi. Chính phủ trung-ương đối với Tôn-lương-Thành sẽ theo như lệ hai tướng Hàn-phục-Cừ, Thạch-hữu Tam đầu hàng khi trước để xử trí. Nguyên bọn Hàn, Thạch khi trước đầu hàng chịu biên khiển, chính-phủ trung-ương lấy thành Khai-phong làm nơi họp tập hai toán quân của Hàn, Thạch, rồi do chánh-phủ trung-ương hạ lệnh chia đi đóng các nơi. Lần này quân Tôn chịu biên khiển sẽ do Hàn, Thạch và Trần điều-Nguyên cùng nhau thu xếp đợi sau khi các bộ quân ở Đăng làm và Lạc-đông họp cả ở Lạc-dương rồi sẽ bắt đầu xét nghiệm. Việc chiến tranh ở Lũng-tây chỉ trong hai tuần lễ sẽ kết thúc xong, phương-diện Đồng quan giao cho phó tổng tư lệnh là Diêm-tích-Sơn trông coi hết thảy.

Việc Trung, Nga

Có tin ở Thẩm-dương rằng một giải Mãn-châu-lý trưa ngày 16 Novembre có nhiều máy bay Nga bay lượn ở trên không, bay mãi không đi, coi chừng có ý dự bị việc công-kích.

Lại có tin ở Thẩm-dương nói rằng quân Nga ở bờ cõi Trung-hoa có hơn bốn vạn người, trong đó có một đội thả hơi độc chừng vài trăm người, chiều ngày 17 quân Nga kéo ập đến đánh Trát-lan-nhĩ. Quân Nga có cưỡi máy bay lượn trên thành Mục-lăng ném nhiều tạc-đạn xuống, quân Trung-hoa có dùng súng bắn cao bắn lại.

Trương-học-Lương có điện đến Nam kinh báo rằng quân Nga hiện đang ra sức dự-bị để cử đại binh tiến đánh bờ cõi, lấy Cáp-nhĩ-tân làm mục-đích. Nghe đâu cái kế-hoạch dụng binh của nước Nga là đợi sau khi giá tan rồi một phần tiến đánh Dương-nguyên, thẳng kéo đến Cáp nhĩ-tân, một phần dùng kỵ binh đánh Hắc-hà thẳng đến tỉnh Hắc-long-giang.

Việc thu hồi tô-giới Anh ở Trấn-giang

Ngày 15 ngoại-giao bộ trưởng là Vương-chính-Đình đã đến Trấn-giang làm lễ thu nhận tô-giới Anh tại tòa lãnh-sự Anh. Ngày ấy có cả viên đại-biểu công-sứ Anh và viên lãnh-sự Anh đến dự lễ.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 22 Novembre 1929

Việc chiến-tranh ở miền Quảng-đông

Fort Bayard. — Mấy toán quân có khí-giới, hình như hiệp-lực với các tướng khởi nghịch ở Quảng-tây, và Trương-phát-Khuê, đột nhiên đến chiếm lấy mấy nơi chính ở miền Lôi-châu và Cao-châu, ở gần địa hạt Quang-châu-loan. Quân của Trần-minh-Khu giao cho giữ ở đấy có ít, cho nên chúng tước ngay mất khí-giới

Họ đến cướp miền ấy, hình như cốt để cho các quân kết-liên đương tiến-hành đến Quảng-châu, và hội đồng Trung-ương chiến tranh, do Uông-tinh-Vệ và Trần-công-Bác ở Hương-cảng, chủ trương, được dễ đường đi qua Quảng-đông mà tiếp ứng với nhau.

Như vậy các đảng cừu-địch chánh-phủ Nam-kinh định bổ-vi dần Quảng-châu vậy.

Ngày 23 Novembre 1929

Việc chiến-tranh với Nga

Cáp-nhĩ-tân. — Cứ như tin tức sau cùng, thì quân Trung-hoa đã bỏ Mãn-châu-lý, và Djalainor ngày hôm thứ tư, mà kéo đến Hailar, ở Hailar nhân dân rất sợ hãi. Tàu bay của Nga phóng-pháo xuống Hailar. Lại có tin rằng quân Mông-cổ, và quân Nga tụ-tập ở Ngoại-Mông để tiến đến Hailar mà do M. Gekker, một người trước có chân trong hội đồng quản trị của đông thiết-lộ, chủ trương.

Cái vấn-đề tòa án lĩnh-sự

Thượng-hải. — M. Malcolm MacDonald, con trai quan thủ-tướng nước Anh, đã tới Thượng-hải, ông có nói ông sẽ xét cái vấn đề tòa án lĩnh-sự, là một vấn-đề chánh-phủ nước Anh muốn giải quyết một cách không hại cho sự ích lợi của Anh.

Việc chiến-tranh ở Quảng-đông

Thượng hải. — Có tin rằng quân quốc-dân bị thua, và các tướng Quảng tây tiến hành đến Quảng-châu, vì tình-thế khó khăn, nên Tưởng-giới-Thạch lại trở về Nam-kinh, và định cải-lương nhiều việc.

A. R. I. P.

TÒA ÁN ĐẠI-HÌNH

Phiên án ngày 23 Novembre

Vì việc ăn cướp giết người ở Hà-giang của bản-báo đã đăng trong số báo trước thì tòa tuyên án phạt như sau này:

Mo Kai-Yên	15 năm khổ-sai
Mo Kai-Sinh	—
Mo Kai-Phu	—
Mo Kai-Yang	—

Một ông chủ sự bưu-điện ăn cắp tiền rồi trốn sang Tàu

Vào hồi cuối tháng 9 tây năm 1926. Nguyễn-khánh-Tạo quán tỉnh Sơn-tây làm chủ sự nhà Bưu-điện Tchékam (Quang-châu-Loan) có giấy xin nghỉ dưỡng bệnh. Bưu điện tổng-cục xét ra Nguyễn-khánh-Tạo ốm thật, định cho đổi về Hanoi để xem bệnh. Ngày 5 tháng 10 năm ấy Nguyễn-khánh Tạo giao công việc cho Ngô-huy-Van là thư-ký. Đáng lẽ đi chiếc tàu Hanoi về Haiphong thì phải lại xuống thuyền sang Quảng-đông và Thượng-hải.

Lúc bàn giao công việc thì cái gì cũng đúng cả, cho nên việc trốn sang Tàu thì lúc mới ai cũng đoán là để mưu việc chính-trị. Nhưng chẳng bao lâu khám xét các giấy má về việc tiền nong thì thấy nhiều chỗ sai không đúng. Khi một phái viên tổng-cục nhà Bưu-điện ở Quảng-châu-Loan khám xét, thì tìm ra được sổ-sách có nhiều chỗ giả-mạo và biển-thủ nhiều món tiền, tổng cộng là 2.891$05. Sau lại xét ra được hắn còn biển-thủ cái *mandat* 100$00 của một người ở tỉnh Nam-định gửi cho hiệu thuốc ở Tchékam.

Vì có giấy tầm nã, nên mãi đến ngày 3 tháng giêng năm 1929 sở cảnh-sát của các liệt-quốc ở Quảng-đông mới bắt được, rồi giao cho tòa Lãnh-sự Pháp ở đấy giải về Quảng-châu-Loan.

Trước mặt quan Dự-thẩm, hắn thú nhận các khoản giả-mạo và biển-thủ đã xét ra, chỉ trừ khoản biển-thủ cái *mandat* 100$00 của người Nam-định gửi thì không nhận mà thôi. Hắn thú rằng từ ngày tháng 2 năm 1926 cho đến ngày bắn trốn, hễ có ai gửi *mandat* thì *mandat* viết đúng số tiền, nhưng ở trong sổ răng-cưa thì viết rút số tiền xuống từ 5 cho đến 10 phần.

Về sự giả-mạo thì hắn dùng những cách sau này:

Ngày 5 tháng 8 năm 1926 quan Đốc-lý Maisy ở Tchékam mua 4 *mandat* số 156, 157, 158, 159 mỗi cái 5 000 quan và trả tiền cước mỗi cái là 8$55. Những *măng-đa* ấy hắn biên đúng số tiền gửi và tiền cước, nhưng ở sổ thì biên rút xuống: tiền gửi mỗi cái có 500 quan và tiền cước mỗi cái có 1$85. Thế là về 4 cái *mandat* ấy, hắn lấy mất 18 026$60

Ngày 25 tháng 9 năm 1926 quan Đốc-lý Maisy lại mua hai cái *măng-đa* nữa; một cái 5 000 quan (tiền cước là 63$55). gửi cho *Crédit lyonnais* ở Paris và một cái 2 500 quan (tiền cước là 32$65) gửi cho *Société générale* cũng ở Paris. Những *măng-đa* ấy biên đúng số tiền gửi và tiền cước cùng tên người gửi và tên người nhận. Nhưng ở trong sổ về hai *măng-đa* ấy thì biên rút cả xuống: tiền gửi mỗi cái 550 quan, tiền cước mỗi cái 9$38. Còn tên người gửi và người nhận hai cái *măng-đa* ấy thì hắn biên gian dối cả. Ở trong sổ hắn biên cái *măng-đa* số 177 là của Tsan-lui-Sen ở Tchékam gửi cho bà chủ hiệu Poupaunière ở Paris và cái số 178 là của Lu-yu-Nam ở Tchékam cũng gửi cho chủ hiệu ấy. Thế là hắn lại biển-thủ số tiền về hai cái *măng-đa* ấy là 6476$54.

Ngày 23 tháng 8 năm 1926 con trai Pang-Po-Kuang ở Tchékam mua cái măng đa số 4 gửi cho Yum-sai-Lung ở Haiphong, tiền gửi là 753$50 và tiền cước là 4$77. Ở măng-đa ấy thì y biên đúng như thế, nhưng ở sổ thì y biên rút xuống: số tiền gửi là 3$00, số tiền cước là 0$05 và biên mạo tên người gửi là Tan ở Tchékam và tên người nhận là hiệu Gô-đa ở Hanoi, rồi hắn cắt những chữ số ở những cái *souche* cũ và lấy giấy có hồ dán vào cái souche số 258.634 cho đúng với số tiền mà hắn biên rút xuống ở trong sổ.

Lại cũng ngày hôm ấy, người ấy lại mua cái *măng-đa* gửi cho hiệu Chaffanjon ở Hanoi, tiền gửi là 230$00 và tiền cước là 2$15. Ở *măng-đa* cũng biên đúng như thế, nhưng ở sổ thì lại biên rút xuống: tiền gửi là 1$00 và tiền cước là 0$05 mà biên mạo tên người nhận là hiệu Chassagne ở Hanoi. Hắn cũng cắt những chữ số *souche* khác và dùng giấy có hồ đem dán vào cái *souche* số 258.633, như là cái *măng-đa* trước, để cho số tiền biên ở sổ cho hợp.

Về hai cái *măng-đa* sau này thì hắn lấy mất 986$32.

Về những *souche* của các *măng-đa* của quan Đốc-lý Maisy gửi về bên Pháp thì hắn không cần phải cắt chữ số dán vào nữa là vì rằng cái *măng-đa* nào tiền gửi quá số 500 quan thì những chữ số phải cắt hết cả rồi.

Sau hết hắn lại dùng cách giả mạo biên thủ số 100$00 là tiền *măng-đa* của Pang-hai-Pau ở phố Khách tỉnh Namdinh gửi cho hiệu bào-chế Phô-sang-Yuan ở Tchékam. Hắn bóc thư ăn cắp cái *măng-đa* ấy rồi, đến ngày 2 tháng 10 năm 1926 hắn mạo ký tên chủ hiệu bào-chế ấy là Kong Tchuong Hai vào cái *măng-đa* ấy và làm mạo cả dấu của hiệu ấy nữa.

Về số tiền cái *măng-đa* ấy thì sở Bưu-chính đã phải hoàn lại cho chủ hiệu bào-chế ấy ngày 6 tháng 11 năm 1927 rồi.

Nguyễn-khánh-Tạo trước chưa can án bao giờ, nhưng tính hạnh hắn không được tốt. Hắn hay đánh bạc, hiện đã thú nhận trót dùng sự giả mạo lấy những tiền *măng-đa* ấy để đi đánh bạc và khai rằng khi trốn đi, trong lưng chỉ còn có 200p.00 thôi. Sau xét ra trong khi hắn lẩn lút ở bên Tàu, hắn có dự vào những sự hành-động của đảng cách-mạnh Annam ở đấy.

Tòa xét xong tuyên án như sau này:

Ng-khánh-Tạo 8 năm tội đồ và 100 quan.

Phiên án ngày 25 Novembre

Hai tên Lào ăn cắp rồi cắt cổ một người Nam vứt xác ở đường

Hôm 12 rạng ngày 13 tháng 8 năm 1929 Ba-Kham tức Ba-la-Song là người Lào đến tìm Ba-la-Sone là người đồng xứ rồi hắn cùng đến Ba-na-Sap (Ai-lao) để bẻ trộm lúa ngô. Ba-la-Sone nhận lời. Hai tên cùng đi với nhau, đến ngủ ở nhà Phia-Sy là bố đẻ ra Ba-Khan, đến đêm 14 thì đến ruộng nhà một người An-nam tên là Cu-Tam bẻ trộm lúa ngô, bỏ đầy hai giỏ rồi dấu chỗ đầu con đường đi về làng chúng. Đoạn chúng lộn về nhà Phia-Sy. Ngày 15 chúng ăn cơm sáng xong, đến tìm những giỏ ngô ăn cắp, buộc giỏ vào sau lưng mỗi đứa một cái, rồi cùng nhau về làng.

Lúc bấy giờ Cu-Tam mới biết mất cắp ngô, liền theo dấu vết đi tìm kẻ gian phi, mãi đến buổi trưa mới bắt gặp Ba-Kham và Ba-la-Sone. Cu-Tam liền bắt chúng phải lộn lại để đến trình Lý-trưởng.

Khi đến xứ Pa-le-Sang thì Ba-Khan cầm gậy cùng với Ba-la-Sone đánh Cu-Tam và lấy dao cắt cổ họng cho chết, rồi cả hai đứa bỏ xác người bị hại ở đường, cùng nhau về làng.

Một lát sau khi xẩy ra việc án mạng ấy, hai người ở làng khác đi qua thấy có xác người chết ở dọc đường vội vàng đến trình lý-trưởng sở tại.

Ngày hôm sau lý-trưởng cùng với hai người ấy và em gái với mấy người làng đến nơi, nhận ra là xác Cu-Tom, chồng một người làng tên là Sao-Lơ, cho mai táng xong, rồi đến trình chánh-tổng và khai có tình nghi cho Ba-Khan và Ba-la-Sone can việc án mạng ấy.

Ngày hôm sau khi bắt được Ba-Khan đem xét hỏi, thì nó thú nhận ngay có cùng Ba-la-Sone đánh chết Cu-Tam. Còn Ba-la-Sone mãi sau mới bắt được, nhưng xét hỏi thì không nhận lẽ gì.

Tòa xét xong tuyên án như sau này:

Ba-Khan tức Ba-la-Song khổ-sai chung thân.

Ba-la-Sone hai năm tù và 100 quan.

Đánh chết người

Ngày 8 tháng 6 năm 1929 vào hồi buổi sáng tại Camphamine (Quang-yên) lúc M. Kang Pao là thầu-khoán phát lương cho phu, thì người cai khách là Foc Chéong đòi trừ 2$00 vào tiền lương của Nguyễn-văn-Hữu tức An là phu mỏ (do quán ở Namdinh) bấy giờ Nguyễn-v-Hữu xin khất đến kỳ phát lương sau sẽ trừ. M. Kang Pao đã

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

bằng lòng cho khất rồi, nhưng hai bên cứ cãi cọ nhau về việc ấy mãi.

Chiều tối hôm ấy, vào hồi 9 giờ, người cai khách theo lời chủ thầu cùng với con trai là L m-sam-Can đến nhà tên Hữu để ngăn trở bọn phu không được đánh bạc, vì thường thường buổi tối hôm lĩnh-lương bọn họ cứ họp nhau đánh bạc. Khi tới thấy bọn phu đương đánh bài lá ở đấy, người cai khách liền giật lấy bài không cho đánh. Vì thế bọn phu đang đánh bạc ở đấy cãi nhau với người cai ầm ỹ cả lên, sau có hai tên cầm gậy xông ra đánh người cai gục xuống đấy chết rồi bỏ chạy.

Hỏi thì tên Hữu thú nhận có đánh người cai khách một gậy vào đầu, vì người ấy cùng với Giền-sec-Sam tức cai Nghi chực cướp giật 40$00 của vợ hắn không được thì chạy, nên hắn đuổi đánh; hắn khai khi đánh người ấy thì hắn đi trình ngay viên trưởng-phố Bùi-quang-Hiền. Nhưng hỏi viên trưởng-phố khai rằng hắn không trình báo gì cả, hiện đêm hôm ấy vào hồi 3 giờ rưỡi sáng, viên ấy đi lùng bắt được hắn ở phố Raymond Ferrand. Xét sự vợ chồng tên Hữu khai cho người cai khách ấy chực ăn cướp tiền là man, vì xưa nay người ấy vẫn có tiếng là lương-thiện, ai cũng nể và mến lắm. Vả lại có nhiều người chứng khác, là lúc xẩy ra việc án-mạng Giền-sec-Sam không có mặt ở đấy, cách sau một giờ đồng hồ mới thấy đến.

Còn Phạm-văn-Ước (làm tày phải cho chủ thầu ở đấy, quán tỉnh Kiến-an) là người cùng với tên Hữu đánh người cai Khách ấy thì chối không nhận là gì và khai rằng chiều tối hôm ấy hắn đến ngủ ở nhà chị hắn là Phạm-Thị-Sao (là vợ tên Hữu) vào hồi 9 giờ đêm, lúc hắn đương ngủ, chị hắn suýt bị kẻ gian cướp giật tiền nong, hắn thức dậy nghe thấy thế, vội vàng đi báo Trưởng-phố ngay. Nhưng hỏi thì viên Trưởng-phố khai rằng không thấy hắn đến báo gì cả, hiện sau khi xẩy ra việc án mạng, viên ấy đi lùng bắt được hắn với tên Hữu ở phố Raymonond-Ferrand. Thế thì đủ rõ là tên Hữu và tên Ước đánh chết người cai Khách ấy, rồi cùng ẩn nấp một nơi.

Ngày sau lúc xẩy ra việc án mạng, một người tên là Ung-qua-Chan đã chực bắt tên Ước ở ngay cửa nhà tên Hữu là lúc hắn cùng với tên này chạy trốn.

Nhưng vì người ấy 72 tuổi đã già yếu không đủ sức bắt hắn, và vì lúc ấy hắn gơ dao dọa hễ bắt thì hắn đâm chết, nên người ấy không dám bắt.

Vả lại người chứng là Ung-qua-Chan và người con trai người bị hại đều khai quả quyết rằng lúc ấy trông thấy tên Ước cầm gậy đánh người cai Khách vào mặt chỗ gần mắt và tên Hữu cầm gậy đánh vào cằm.

Theo như giấy khám nghiệm của thầy thuốc thì người cai Khách ấy phải hai vết thương một vết ở mi mắt bên trái và một vết ở sọ là vết thương chí mạng mà những thương ấy đều đánh bằng gậy cả.

Tòa xét xong tuyên án như sau này!

Nguyễn-văn-Hữu 5 năm tù Phạm-văn-Ước được tha.

Xử việc này xong là hết vụ án đại hình năm 1929.

Các tin buôn-bán

Thời giá quốc trái:
Ngày 19 Novembre 1929

3 %.	hoàn dân		84 f. 85
3 ½ %.	hoàn dân		93 f. 35
4 %.	vĩnh viễn	1917	97 f. 20
4 %.	»	1918	97 f. 10
6 %.	»	1920	106 f. 80
5 %.	hoàn dân	1920	127 f. 60
4 %.		1925	124 f. 90
3 %.	vĩnh-viễn		80 f. 65
5 %.		1915-1916	105 f. 50

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 60
— nhì,	—	11 30
— ba,	—	10 80
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô —	—	6 60

TÀU TỚI, TÀU ĐI

Tàu *Tonkin* mang thư-tin gửi sang Pháp, đến thứ ba 26 Novembre hồi 15 giờ sẽ từ Haiphong khởi hành đi Hông-Kông, ghé qua Pa-Khoi, Hoi-how và Fort-Boyard, kịp gặp tàu *Kahisma-maru*.

Tàu này có ghé vào Naples.

Các thư-tin ở Hanoi sẽ do chuyến xe-hỏa 6 giờ 55 sáng hôm ấy chở xuống Haiphong.

Tàu *Chantilly* mang bưu-kiện sang Pháp và thư từ đi Tourane, Saigon, Côte des Somalis, la Réunion và Madagascar, sẽ biệt Haiphong chạy đi Tourane và Saigon ngày thứ hai 2 Décembre, hồi 6 giờ. Thư từ ở Hanoi sẽ chở xuống Haiphong ngày chủ-nhật 1er Décembre, vào chuyến xe-lửa số 9 hồi 20 giờ 39.

Ngày 1er décembre tại sở bưu-điện chánh ở Hanoi sẽ mở một *guichet* từ 8 giờ đến 10 giờ.

Tin Vân-nam

Ngày 19 Novembre 1929

Việc hàng không

Chánh-phủ trung-ương muốn mở mang việc hàng-không ở Vân-nam định tổ-chức các trường bay ở trong tỉnh, và đến sang năm sẽ tậu 15 cái tàu bay mới ở Hương-cảng để dùng ở Vân-nam phủ, và mỗi tháng chi 18.000 đồng để luyện phi-công.

Dương lịch

Theo như lệnh của Nam-kinh, ở Vân-nam cũng như ở các tỉnh khác, kể từ đầu năm dân-quốc thứ 19, nghĩa là ngày 12 Février 1931, sẽ phải thi-hành dương-lịch.

Ngày hội đình-chiến

Ngày hội đình-chiến ở Vân-nam có mở hội to. Ngày hôm sau là ngày 12 Novembre, là ngày kỷ-niệm Tôn-dật-Tiên.

Việc giao thiệp với Anh

Các báo ở Vân-nam đăng tin rằng huyện Ko-kang, ở đường cương-giới Diến-điện, có 200 dặm vuông đất, và 9.000 nóc nhà bị một toán quân chiếm-cứ.

Các tướng khởi nghịch

Các tướng Hou, Tcheng, và Mong hiện ở miền tây bắc. Họ thu thuế của dân để ăn, mộ quân lính ở đấy. và thỉnh thoảng lại đi cướp ở tỉnh Tứ-Xuyên. Song họ giữ gìn trật-tự ở chỗ họ ở, và đánh đuổi những quân trộm cướp. Nghe đâu chánh-phủ Vân-nam lại mời các tướng ấy hiệp-lực với quân của chánh-phủ trung-ương để đánh bọn Phùng-ngọc-Tường, và Trương-phát-khuê.

Vấn đề nha-phiến

Chánh-phủ định sửa đổi lại cái thể lệ về nha phiến, mà đặt một sở trung-ương ở Vân-nam-phủ, tiền vốn 100.000 đồng, được độc quyền bán nha phiến kể từ ngày 1er Janvier sắp tới. Có xin phép riêng, mới được bán lẻ nha phiến, và mở tiệm nha phiến. Mục-đích là định thu được thêm thuế.

Ông xã trưởng từ-chức

Ông xã-trưởng mới ở Vân-nam-phủ, là M. Yi, muốn chỉnh-đốn mọi việc, nhưng gặp phải nhiều sự khó khăn, và cái chương-trình của ông xem chừng bị ngăn-trở, đã xin từ-chức, nhưng chánh-phủ không ưng.

Mỏ than mới

Mới tìm được mỏ than ở huyện Tcheng-kiang (phía nam Vân nam-phủ) Đã cho các viên kỹ-sư đến điều khám

Động đất

Ở miền Kieou-Pe ở đường cương-giới Quảng-tây có động đất dữ dội. Không hại đến sinh-mệnh, và tổn-hại nhiều lắm.

A. R. I. P.

Ông Clémenceau tạ thế

Ngài tỏ ý muốn tang lễ như thường, chứ không muốn làm lễ quốc-táng

Hồi 8 giờ sáng ngày hôm thứ năm, quan nguyên thủ-tướng Clémenceau đột-nhiên bị đau, phải bỏ buổi thể-thao ngày hôm ấy, ngài thấy trong mình mệt lắm, bèn nằm nghỉ trên một cái ghế dài. Đến 11 giờ, ngài đau bụng dữ dội, ông thày thuốc đến nơi, thấy ngài nhược lắm, đến nỗi ngài không nhịn được kêu. Ông thầy thuốc tiêm cho ngài một phát thuốc morphine, và khi trở ra về có nói bệnh ngài không khéo nguy, và sau ông sẽ trở lại để xem thuốc tiêm ra thế nào.

Hồi 13 giờ ông thày thuốc lại đến, thì thấy ngài vẫn đau dữ dội, bèn lại tiêm huile camphrée để bổ sức cho quả tim, song từ khi đau thì quả tim cũng không có gì đáng sợ. Khi trở về ông thày thuốc nói rằng bệnh tình ngài đáng lo, và không khéo nguy mất. Ông nói sức khỏe của ngài mạnh lắm, song cũng đã đến lúc nhược rồi. Buổi chiều ông thày thuốc sẽ cùng ông giáo-sư Laubry đến để nghe quả tim của ngài.

Sau có tin rằng đầu tiên ngài đau ruột, rồi ngài bị độc bởi chất độc trong nước tiểu Ngài bị mê dần.

Buổi chiều, ông thày thuốc nói rằng ngài ngủ là bởi chất morphine, ngài không thấy đau đớn. Đã 24 giờ nay, ngài không đi tiểu tiện. Lâu nhất chỉ trong 24 giờ, thì bệnh sẽ đổi. Cứ như ý mọi người, thì chỉ trong một vài giờ sẽ có sự nguy kịch.

Đến lúc sau cùng có tin rằng buổi chiều ngày thứ bảy thì ngài bất tỉnh nhân-sự. Quả tim của ngài mạnh, đến nỗi các ông thầy thuốc phải lấy làm lạ. Đã mấy giờ nay, ngài không đau đớn, đến hồi 1 giờ 45 thì quả tim không cử động nữa.

Đêm hôm trước, ngài có dối lại rằng ngài không muốn làm lễ quốc táng, và ngài muốn được chôn đứng ở bên cạnh mộ cụ thân-sinh trong nghĩa-địa nhỏ ở Saint-Vincent-sur-Jard (Vendée).

Các nhà danh-vọng về các chánh đảng đều đến thăm. Công chúng yên lặng đến điếu rất đông.

Quan Giám-quốc Doumergue có đến cúi đầu ở trước thi thể ngài.

QUAN TOÀN-QUYỀN ĐỐI VỚI CUỘC BAY VỀ PHÁP CỦA COSTES VÀ BELLONTE

Ta còn nhớ lúc Costes khởi-hành, có quan Toàn-quyền Pasquier thân xuống tận trường bay Bạch-mai, tiễn-biệt hai phi-công và chúc cho đi đường được bình-an. Từ hôm Costes và Bellonte ở Bạch-mai đi rồi, chắc quan Toàn-quyền luôn luôn để tâm tìn tin tức cuộc bay này, cho nên khi được tin hai phi-công vừa hạ xuống trường bay Bourget, ngài liền điện ngay về quan Tổng-trưởng-bộ Thuộc-Địa như sau này:

« Xin quan-lớn làm ơn chuyển cùng hai phi-công Costes và Bellonte lời ngợi khen của cả xứ Đông-dương thấy hai phi-công thành-công trong cuộc bay về ều rất lấy làm mừng rỡ. Cuộc bay vừa rồi tỏ cho xứ Đông-Dương này biết rằng chẳng bao lâu nữa Đông-Dương sẽ giao-thông đúng kỳ hạn được với nước Pháp bằng đường không-trung. »

Pasquier

Đẻ con ra phải hết lòng thương yêu nó, mà sữa thì cho thật tốt!

Muốn cho con tránh khỏi được trăm nghìn thứ nguy hiểm nó đón quanh mình con trẻ, thì phải cho nó ăn sữa tốt. Nhất là được sữa mình cho con bú lấy thì hay hơn cả. Bằng mình không có sữa thì dùng thứ sữa đặc có chế đường, pha cho nó uống không dã, rồi dần dần mới pha thêm thứ bột sữa thật tốt, lại có hòa hảo-hạng mạch-nha từ. Nuôi như vậy thì tìm non thấy.

Nhưng xin đừng tìm hiệu gì khác, cứ chọn một thứ

SỮA ĐẶC CÓ CHẾ ĐƯỜNG HIỆU CON-CHIM (NESTLÉ)
và
BỘT SỮA HIỆU CON-CHIM (NESTLÉ).

VIỆC HÀ-NỘI

Thời tiết

Lúc 10 giờ sáng: 18 độ

Giá bạc

Kể từ ngày 25 Novembre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 fr. 50.

Quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ tại Chapa

Quan Toàn-quyền Pasquier cùng với quan Thống sứ Robin ngày 22 mới rồi đã lên Lao-kay và Chapa để cùng với quan Công-sứ tỉnh ấy và ông hội-trưởng hội khởi xướng việc nghỉ mát Chapa để khảo sát cách mở mang miền ấy ra làm sao.

Khi các quan tới nơi thì có các quan chức Tây Nam ra nghênh tiếp. Quan Toàn-quyền và các quan đi ngay Chapa, có các đại-biểu Thổ, Mán, Mèo ở trong miền ra đón rước.

Ngày 22 và 23 ngài có đi thăm trại binh, làng Annam cùng các khách-sạn các công sở và công việc chắn nước để lấy điện cho Chapa.

Cuộc khiêu-vũ của hội cựu học-sinh trường Paul Bert và trường Albert Sarraut

Đến tối thứ bảy 30 novembre hồi 22 giờ hội Ái hữu các cựu học-sinh trường Paul Bert và trường Albert Sarraut (Association des anciens élèves du Collèges Paul Bert et du Lycée Albert Sarraut) sẽ mở cuộc khiêu vũ tại nhà Nhạc-hội Tây.

ANH BỒI TỬU QUÁ:

Đội lốt bồi mà nồi giầu có sang trọng nhất sớm ở -- ngày là mặt đại-phú ông, tối là anh bồi hầu hạ -- mối manh đưa đẩy những đám trai gái trong một tửu quán lớn -- bổng lộc hàng ngày vô số.

Đại hài kịch diễn tại rạp

FAMILY CINÉMA

từ thứ ba 26 đến thứ năm 28 Novembre.

Buồn cười vỡ bụng!

Vui suốt trò.

CINÉMA PALACE

Từ thứ Tư 27 đến thứ Ba 3 Décembre 1929 diễn tích:

ĐÁM CƯỚI CÔ BEULEMANS

Hội-chợ Hanoi

Năm 1929

Việc cho thuê các gian hàng nay đã gần xong. Hiện chỉ còn ít chỗ nữa mà thôi. Vậy các ngài nên mau đến mà thuê.

MON SAVON là gì?

Là thứ savon thơm mới chế ra át vệ-sinh, thơm ngát, nhiều bọt và rửa được lâu.

Các hiệu có bán lẻ — Sở L'U C I A Đại-Lý độc quyền.

Ngài ho du?

Vậy nên lập-tức đến hiệu **Bào-chế CHASSAGNE,** *Số 59 phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP NOFAL.**

Xứ Đông-dương tại Đấu-xảo thuộc địa 1931

Hôm thứ sáu trước, quan tổng-trưởng bộ thuộc-địa Piétri đã cùng với Thống-Chế Lyautey đến Vincennes thăm chỗ dựng Đấu-xảo thuộc-địa năm 1931. Ngài thấy các tòa nhà của Đông-dương làm đã tấn tới lắm rồi, nên có ngỏ lời khen quan Tổng-kiểm-sát Đấu-xảo là M. Pierre Guwsor.

Chiếc máy bay của Costes và Bellonte

Suốt hai ngày, thứ bảy và chủ-nhật vừa rồi, trong vườn nhà Đấu-xảo Paris, có bầy chiếc máy bay « *Le Point d'Interrogation* » của Costes và Bellonte. Quan tổng-trưởng bộ hàng-không Laurent Eynac đã khánh-thành cuộc bầy chiếc máy bay ấy. Công chúng kéo đến xem trong hai ngày, đông không sao nói được.

Sở dĩ hai phi-công được vẻ vang, cũng nhờ có chiếc máy bay ấy.

Thứ tem mới của Đông-dương

Ban Hội-đồng do nghị-định quan Toàn-quyền ngày 26 Novembre 1928 cử để kén chọn các kiểu vẽ dùng in thứ tem mới, đã họp tại phủ Toàn-quyền ngày 20 Novembre 1929.

Hội-đồng lựa chọn được 4 kiểu *tem* (timbre poste) mới, và một kiểu *chiffres taxes*.

Các kiểu được Hội-đồng đã thưởng và tất cả các kiểu vẽ gửi đến dự thi, sẽ đem bầy ở trường Mỹ-thuật, ngày thứ ba 26 và thứ tư 27 Novembre này. Công chúng được tự do vào xem, buổi sáng từ 9 giờ đến 11 giờ, buổi chiều từ 14 giờ đến 17 giờ.

Tin quan cai-trị Darles

Quan cai-trị Darles nguyên hội trưởng phòng Thương-mại Saigon mới phục hồi ngạch cai-trị, thì sẽ bổ vào phủ Toàn quyền.

Nghe đâu ngài chỉ trở về nhà nước để đủ lấy thời hạn về hưu-trí thôi.

Cuộc vui tối nay

Cinéma Palace: Le Bonheur du jour
Cinéma Variété: La vendeuse des galeries
Cinéma Tonkinois: Monte Cristo
Quảng lạc: Chinh Đông (1)
Tiết-nhân-qui xuất thế

Các ngài chỉ nên dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ).

Hương vị thơm ngon không thuốc nào bằng.

Từ xưa để thường chỉ có cuộc TOMBOLA của hội *Khai-trí Tiến-đức* không phải hoãn lại! — vì trong hai vạn vé mà bán đã hết một vạn rưởi rồi. Vậy ngài nào chưa kịp mua, nên mua ngay đi, kẻo hết vé!!!

Mỗi vé: 1$00

Có bán tại bản báo

TRÔNG-NOM CHO NGƯỜI CHỬA ĐẺ NUÔI TRẺ TỪ BÉ TỚI LỚN CHỮA BỆNH CHO TRẺ-CON

CẦN PHẢI CÓ QUYỂN

SẢN-DỤC CHỈ-NAM

của bác-sĩ NGUYỄN-VĂN-LUYỆN

Bản in thứ hai, dầy 320 trang, sửa đổi lại gần hết, thêm ra và hoàn-bị hơn trước nhiều

Bán ở các cửa hàng sách
Hiệu thuốc CHASSAGNE
Bán buôn và bán lẻ ở THỤY-KÝ
98, rue du Chanvre, HANOI

Giá... 1$00 — Cước... 0$20

Số 52

Bát tiều anh-hùng

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

ĐOÀN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Mày đừng có chạy lên giời.

Thiết-la-hán thấy Mã-tự-Long đuổi gần đến nơi liền lấy cái bảo bối ra, là hạt trân-châu ngũ-sắc ném vào mặt Mã-tự-Long, bỗng thấy mắt hoa đầu rức, loạng quạng ngã từ trên lưng ngựa xuống, bọn lâu la liền chạy đến xúm vào khiêng, đem về trên sơn trại. Một giờ lâu Mã tự Long mới hồi tỉnh, kêu to lên rằng:

Chết mất tôi! Chết mất tôi!

Bấy giờ Trịnh-mạnh-hùng cùng các vị đầu mục cùng chạy đến thăm Mã-tự-Long, thấy mặt xám mồi nhợt như người chết rồi, Mạnh-hùng dậm chân mà nói rằng:

Không biết nó dùng cái bình khí gì mà độc như thế này! Mau mau mời cô nương ra hỏi xem thế nào.

Mạnh-hùng vừa nói vừa chạy vào trong hậu trại. Bấy giờ ba vợ chồng Chu-thuận đang ngồi bàn việc, Mạnh hùng hốt hoảng nói rằng:

Trong đám quan quân lại có hai tên yêu-tăng giúp sức, hai tên ấy có pháp thuật cao-cường, không biết nó dùng cái bảo bối gì mà đánh viên dũng tướng của ta là Mã-tự-Long, dẫu cứu về được, nhưng không chắc có sống không, vì mặt mũi xanh xám, không còn ra sắc người nữa.

Chu-thuận, Tú anh nghe nói đều ra ý sợ hãi lắm, chỉ có Thúy-bình cứ tự nhiên, thủng thẳng nói rằng:

Không sợ, để rồi tôi xuống núi, đánh bắt hai tên yêu tăng ấy cho mà coi.

Nói xong, lập tức đi nai nịt gọn gàng, tay cầm thanh đại đao, đi ra tiền trại, giục đem ngựa đến, trèo lên phi thẳng xuống chân núi.

Lại nói chuyện Thiết-la-hán dùng cái bảo bối ngũ sắc trân châu, đánh Mã-tự-Long ngã xuống ngựa, toan sấn lại bắt, nhưng bọn lâu-la nhanh chân cứu được đem lên sơn trại, tức giận quá lại quay lại khiêu-chiến, bỗng nghe trên núi có ba tiếng pháo lớn nổ, rồi thấy một bọn lâu la cầm cờ chạy trước, một viên nữ-tướng cưỡi ngựa đi giữa, chung quanh có nhiều quân tướng đi hộ-vệ, xuống đến nơi, bọn lâu-la đứng rẽ ra hai bên, viên nữ-tướng liền phi ngựa ra trận, Thiết-la-hán nhìn xem thấy mặt hoa da ngọc, mắt phượng mày ngài, không khác gì một vị hằng nga giáng thế, liền giục ngựa ra trận, thét hỏi rằng:

Con nữ tặc kia, tên họ mày là gì? mày phải biết cái nguyệt-nha đại-sản của ta đây, không bao giờ có giết con quỉ vô danh.

Trịnh-thúy-bình nổi giận mà nói rằng:

Thằng yêu tăng kia, không được vô lễ, lắng tai mà nghe ta nói đây. Ta gọi là Trịnh-thúy-bình, thấy mày dùng tà pháp hại một viên dũng tướng của ta, nên ta phải xuống đây, để bắt mày phân thây làm trăm mảnh. Mày muốn sống phải lập tức lui quân, nếu còn nghịch mệnh chớ trách ta là độc ác.

Thiết-la-hán nghe nói tủm-tỉm cười mà nói rằng:

Nàng nói khoác-lác, ta cũng chẳng trách chi, ta chỉ hỏi nàng năm nay bao nhiêu tuổi? Ta coi cái nhan sắc của nàng đẹp lắm, ta không nỡ hại nàng. Vậy ta muốn bàn với nàng một việc, chẳng biết nàng có nghe không, là theo ta lên núi, cùng nhau hưởng cái phúc chung gối sánh vai, không lo không sợ, chẳng tội gì mà sinh sự đánh nhau. Có bằng lòng không, nói cho ta biết.

Trịnh-thúy-bình nghe nói mặt đỏ bừng lên, rồ quát mắng rằng:

Thằng yêu-tăng này càn dỡ đến thế là cùng.

Nói xong, liền thúc ngựa vào đánh, giơ hai thanh đao chém bổ vào đầu Thiết-la-hán. Thiết-la-hán vội giơ cái nguyệt-nha đại-sản lên đối-địch, đánh nhau chừng hơn hai mươi hợp, Thúy-bình liệu thế không thể đánh được, liền quay ngựa chạy, lấy pháp-bảo ra, lầm nhầm niệm chân ngôn, rút cái thước đo giời tung lên trên không, bỗng thấy muôn đạo hào-quang tỏa ra, Thiết-la-hán vừa ngẩng đầu lên trông, thì cái thước ấy đã sắp rơi giáng vào đầu, không hề sợ hãi, liền lấy cái túi vạn-bửu ra, giơ lên và nói rằng: « vào đây », nói dứt lời cái thước đo giời ấy bỗng rơi ngay vào trong túi, liền cười lên khanh-khách mà nói rằng:

Có còn bảo-bối gì nữa thì giở ra

Thúy-bình thấy Thiết-la-hán thu mất bảo-bối lấy làm sợ-hãi quá, nghĩ thầm không ngờ tên yêu-tăng ấy pháp-thuật cũng cao-cường, liền giục ngựa chạy về sơn trại, Thiết-la-hán thúc quân đuổi theo, nhưng được chừng nửa dặm Thúy-bình lại quay ngựa trở lại, cầm dao chỉ vào mặt Thiết-la-hán mà nói rằng:

Tên yêu tăng kia, có giỏi đứng lại cùng ta giao chiến một lần nữa

Thiết-la-hán kìm ngựa lại mà nói rằng:

Ta chỉ sợ nàng trốn chạy thôi chứ nếu có gan dám đứng lại đánh thì còn nói gì.

Thúy bình lại thò tay vào túi lấy một thứ bảo-bối gọi là tế-bảo-trân tung lên trên không, tức thì cái bảo bối quay đi quay lại ba vòng, giáng thẳng xuống đầu Thiết la hán, chắc là nó sẽ vỡ đầu ra mà chết, không ngờ Thiết la hán cũng không sợ hãi gì, lại cười lên khanh khách rồi giơ cái túi vạn bảo ra, miệng khấn lầm rầm, dứt lời cái tế-bảo-trân liền rơi tọt vào trong. Thúy-bình thấy tên yêu tăng lại thu mất cái bảo-bối thứ hai của mình, trong lòng căm giận quá, liền giục ngựa múa dao xông vào đánh La-hán. La-hán chạy lùi lại vừa cười vừa nói rằng:

Nàng hãy khoan tay, ta sẽ có câu chuyện nói cho mà nghe. Nàng dùng đến hai cái bảo-bối mà không làm gì được ta, đủ biết là sức nàng còn kém ta xa. Vậy nàng chớ nên ra tay nữa mà nhọc mình vô ích, chi bằng theo ta, cùng nhau kết duyên cầm sắt, ái ái ân ân, trăm năm đầu bạc, chẳng là vui thú lắm ru?

Thúy-bình nghe nói lại càng căm giận, nghiến răng mà nói rằng:

Thằng yêu tăng này, mày lại càn dỡ như thế à? hôm nay ta không giết chết được mày, thề không trở về núi nữa.

Nói rồi múa dao ra sức đánh, Thiết-la-hán giơ cái nguyệt nha đại sản lên đối-địch, đánh nhau chừng hơn năm mươi hợp, Thúy-bình liền dùng phép liên hoàn-đao, định giết chết ngay Thiết-la-hán. Thiết la-hán hoảng sợ, liền lấy một thứ bảo-bối gọi là ngũ quang thần châu. vừa niệm chân ngôn, vừa ném vào mặt Thúy bình, bỗng thấy muôn đạo hào quang chiếu lòe, làm cho Thúy bình hoa mắt váng đầu ngồi không vững, từ trên ngựa ngã lăn xuống đất. Thiết-la-hán mừng quá, liền giục ngựa chạy lại để bắt mang về sơn-trại, nhưng khi gần đến nơi bỗng thấy một trận gió to ào-ào ở đằng xa đưa lại, làm cho cây cối đổ gẫy, bụi cát bay mù, không thể đi lên được, đành phải kìm ngựa đứng nép vào một chỗ, một lát trận gió thoảng qua, toan giục ngựa chạy lại bắt, thì chỉ còn thấy con ngựa chiến đứng trơ ra đó, chứ không thấy Trịnh-thúy-bình đâu nữa, lấy làm lạ quá, bứt đầu bứt tai mà nói rằng:

Thế ra cơn gió lúc nãy là cơn gió thần đã cứu con Trịnh-thúy-bình đem đi mất rồi, một vị giai-nhân có phong tư nghiêng nước nghiêng thành như thế, mà mình không lấy được, thực là đáng tiếc.

Nói xong thở dài một tiếng, quay ngựa trở lại, truyền lệnh thu quân, để ngày mai lại khiêu chiến.

HỒI THỨ BA MƯƠI MỐT

Vợ chồng Chu-thuận chạy loạn lạc đường

Lại nói chuyện ngày hôm ấy Chu-thuận, Tú-anh cùng Trịnh mạnh-hùng ngồi bàn việc ở trong sơn-trại, nóng lòng chờ đợi tin-tức của Trịnh-thúy-bình, đều chắc là thế nào cũng đánh chết được hai tên yêu-tăng, bỗng thấy một tên lâu-la hốt-hoảng chạy về báo là Thúy bình thua trận bị tên yêu-tăng thu mất hai cái bảo-bối, lại bị nó dùng bảo-bối đánh ngã ngựa, nói chưa dứt lời, Mạnh-hùng liền khóc tru lên và nói rằng:

Vậy thế chị ta có trốn về được không?

Tên lâu la nói rằng:

Tâu đại-vương, không biết cô-nương biến đâu mất.

Mạnh-hùng nói:

Nếu vậy thì chị ta bị nó bắt mất rồi.

Tên lâu la nói:

Tâu đại-vương, cô nương quả không bị bắt, vì khi cô-nương ở trên lưng ngựa ngã xuống, bỗng có cơn gió to nổi lên, ào ào thổi qua, khi gió tạnh rồi, thì không thấy cô nương đâu nữa, chắc là cô-nương có pháp thuật biến hóa thế nào, chứ quả không phải là bị quan quân bắt

(Còn nữa)

Nhà-Giồng-Răng

Trần-Quang-Minh

199, Rue du Coton, 199

Tonkin Hanoi

CÁO-BẠCH

Công-ty Mao-Canh có lời bá cáo cho các bạn hàng và công chúng biết rằng kể từ ngày 1er Décembre 1929 trở đi, công-ty chúng tôi sẽ thôi không làm việc vận tải đường Na-cham Tinh-tuc nữa.

Mao-Canh et Cie cẩn bạch
7.929

đồng hồ này vỏ Kền
mười chân Kính
bảo hành 5 năm
giang coi văn nhã
....sinh đẹp....
tính hóa giao ngân
cả cước 5$00

PHUC-VINH
17, R. SÂM-CÔNG - HANOI

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul Bert Hanoi.

Th lục sự

Sáng hôm nay tại phủ Thống-sứ đã bắt đầu thi lục-sự, cả thảy có 15 thí sinh. Đầu bài tai như sau này :

Règles générales de la compétence des tribunaux du 1er degré et du 2e degré.

Một cái tử thi

Hồi hai giờ chiều hôm qua người ta thấy một cái tử-thi con gái, chừng 1 tuổi, vứt ở phố Reinach. Khám tử-thi không thấy dấu vết gì nên đã cho đưa vào nhà xác.

Bội tín

Phùng-văn Đang 20 tuổi, quán làng Thạch-đa (Phúc-yên) vừa bị sở mật-thám bắt giam vì bội tín 100$ của Vũ-đình-An ở 201 phố hàng Bông.

AI SỢ CẢM?

Mùa này thời-tiết thất thường, lúc nóng như nung, lúc lại gió lạnh, thực là lúc dễ bị cảm, đau cổ, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trùng trong mồm rất kiến hiệu mà rất ngon-ngọt là thuốc ngậm.

OXYMENTHOL

thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, đau cổ, ho gió và lúc chưa phải thì trừ được các bệnh ấy.

BÁN CHIẾU KHÁCH

Mỗi hộp: 0$85 (các nơi vẫn bán 0$60)

Pharmacie CHASSAGNE

59, phố Paul Bert, Hanoi

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH

ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ

Phòng khám bệnh

QUAN ĐỐC-TỜ BLOT

65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449. Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ, hôi nhị cũng được.

Thầy nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khảo-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn mép trước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng. Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ. Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận. Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, bất cứ giờ nào.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord - Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

TIN THỂ THAO

Chim Giao ra Bắc

Chỉ còn tuần-lễ nữa là Chim và Giao sẽ ra đến Hanoi. Trước khi ở Saigon khởi hành, quan Thống-đốc Nam-kỳ Krautheimer cho riêng Chim-Giao 250$ để làm tiền lộ-phí. Lại thêm M. Quách-văn-Nghĩa giúp 50$, và bác-sỹ Tùng ở Saigon giúp 50$. Trong Nam có nhiều nhà nhiệt-thành với thể-thao như thế, chẳng trách có những tay giỏi tennis như Chim Giao.

Theo như chương-trình đã định thì hiện Chim-Giao đã ở Thanh-hóa, chừng nay mai ra tới Hanoi. Chơi xong các trận ở Hanoi, Chim-Giao sẽ xuống Hải-phong, tranh đấu cùng toán A-Sam. Nhưng các chiến-tướng không đáp tàu bể về Nam-kỳ như ta đã tưởng trước, mà lúc về sẽ cũng lại đi đường bộ, xuống Nam-định. Nghe đâu quan Tổng-đốc Trần-văn-Thông đã sửa soạn cuộc tiếp đón các chiến-tướng. Ở Nam-định, Chim-Giao sẽ tranh đấu với Dương lần nữa, rồi mới thẳng đường quay về Nam-kỳ.

Giải bóng tròn

Footbal Association các trường học, trường Trung-học Albert-Sarraut được 3/1

Đúng như tin đăng trong bản báo số trước, hồi 3 giờ 45 chiều hôm qua, tại Cột-cờ, toán trường Trung-học Albert-Sarraut đấu với toán trường Nam Sư-Phạm.

Trước đây mấy hôm, các trường học trong thành-phố đâu cũng mong đến ngày chủ nhật, vì giải thưởng bóng tròn này riêng của các trường. Vả lại ít lâu nay, coi thấy đâu đâu cũng chơi *Volley Ball*, quả bóng tròn bị sao nhãng một độ, các bạn thể-thao xưa nay thích bóng tròn cũng lấy làm mong có ngày thứ thể-thao ấy lại thịnh hành. Cho nên khi được tin có cuộc tranh đấu ở bãi Cột cờ, ai cũng chờ bữa ấy tất đông người đến xem.

Buổi sáng chủ-nhật, trời dầm mưa rét. Ai nấy đều lấy làm thất vọng, nhưng có lẽ trời cũng chiều người, nên buổi trưa tạnh rét mà tạnh ráo. Mới ba giờ, quanh bãi cột-cờ, người đã đông như kiến. Lần này người đi xem không thể lẫn vào trong bãi được vì quanh bãi có chăng-giây thép. Cả đến chung quanh *Golf* cũng chăng lưới để quả bóng khỏi bắn xa ra ngoài như trước kia.

Đúng giờ, tiếng còi của người trọng-tài nổi lên. Hai toán chiến-tướng kéo ra bãi sắp trận. Bên Trung-học thì quần đùi đen, áo bịt xanh, nẹp đỏ, bên trường Nam-Sư-phạm thì quần trắng, áo nửa xanh nửa vàng người đứng giữ Golf bạn áo đỏ. Cả đôi bên lựa chọn người càng khéo nên nom hai toán rất đều đặn hăng hái.

Rứt tiếng còi thứ nhì, quả bóng tung lên, hai toán bắt đầu tranh đấu. Mới vào bên nào cũng còn khỏe mạnh cả, nên hai bên hăng hái kịch-liệt, lúc tiến sát đến Golf nhau lúc lui, lúc xô nhau tranh quả bóng, mầu áo lẫn lộn nhau, khó lòng phân biệt. Mà bên nào cũng cố hết sức chiếm phần thắng mới nghe. Đá mới được độ 10 phút thì trọng tài bỗng thổi một hồi còi, mà tiếng vỗ tay người xem chung quanh nổi dậy. Thì ra bên trường Albert Sarraut vừa đá được một quả vào Golf trường Sư-phạm. Thế là được một ván.

Rồi từ ván ấy cho hết 1er temps, hai bên chơi tuy hăng hái, nhưng bên nào cũng hết sức giữ gìn, nên tuy nhiều quả bóng cực hay, được khán quan thưởng vỗ tay khen ngợi mà không bên nào thắng cả.

Hết 1er temps rồi, nghỉ một lúc bắt đầu vào 2ème temps. Quả bóng mới tung lên, người ngoài đã thấy rõ bên trường Nam Sư-phạm hăng hái kịch-liệt lạ thường, cốt để gỡ lại ván thua trước. Tuy hăng hái kịch-liệt thực, mà chơi được chừng 10 phút nữa, lại phải bên trường Albert Sarraut cho một quả vào Golf, thua lần thứ hai.

Lần này bắt đầu vào chơi, bên Nam Sư-phạm quyết gỡ lại được mới nghe. Quả nhiên 15 phút sau, bên trường Albert Sarraut bị thua một ván. Thế là chỉ còn thua một ván mà thôi.

Lúc này đã gần hết 2e temps, nên hai bên càng cố gắng. Nhưng lúc còn độ mươi mười lăm phút nữa thì xong cuộc, bên trường Nam Sư-phạm lại bị thua một ván.

Thế là bên trường Trung-học Albert Sarraut được 3/1 vậy. Lúc tan cuộc, trời đã xâm xẩm tối. Ai nấy đều mong nay quả bóng tròn lại được thịnh hành như trước.

HUẾ

Chương-trình cuộc tennis Chim Giao

Ngày 24 Novembre

9 giờ Toàn đấu với Yến
10 giờ Chim-Giao đấu với Vergez-Liverset
14 giờ Giao đấu với Liverset
15 giờ Chim đấu với Vergez.

Ngày 25 Novembre

13 giờ Liverset đấu với Chim.
14 giờ Giao đấu với Yến
16 giờ Vergez đấu với Toàn.

Những người vào xem cuộc ấy trả tiền có hai hạng : người Tây 0$60, người ta 0$30. Giấy ấy dùng được 2 ngày. Khi đánh có nhạc Tây thổi lắm khúc hay, và có cuộc rượu thiết đãi.

Nếu như hai ngày ấy mưa thì sẽ chơi ngày khác.

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng.

BÁN TẠI :

Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche.

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, SOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Giới thiệu sách mới

Văn cười Kim-Xuyên

Tân Dân-Thư Quán xuất-bản : 0$20

Hài-đàm ông Kim Xuyên có cái giọng dấm dẳn dễ buồn cười, mà giọng tự-nhiên vui vẻ chứ không có ý đặt dọc mỉa mai. Khi ông cầm bút viết Hài-đàm, ta dường như tưởng tượng một cô bé xinh xẻo vào vườn hái những bông hoa tươi đẹp, rồi chạy sớm sớm đi bán; người yêu hoa ai trông thấy chẳng phải vui mắt, mỉm cười mà gọi cô bé lại mua hoa. Hài-đàm ông Kim-Xuyên đối với người thích hài-đàm, cũng có cái đặc tính hao hao như thế. Vậy trong tủ sách ta có một tập văn cười Kim-Xuyên cũng như trong bọn anh em ngồi chơi hoặc đi chơi tiêu-khiển có người vui tính.

Nhưng xét ra thì giọng vui trong Hài-đàm ông Kim-Xuyên phần nhiều nghe văng-vẳng ở xóm bình-khang vậy xin lấy ngay cái thịnh-tình của chị em xóm bình-khang đối với ông mà giới thiệu sách ông.

Trong xã-hội ta không có hạng người nào khó chiều hơn các cô-đầu. Đem câu ấy hỏi ngay một chú Khách ở bên Tàu mới sang Ta chưa được bao lâu, chú cũng phải gật đầu mà : Mày lá!... hày lố!... Thế mà Kim-Xuyên tiên-sinh chỉ vì một tính vui mà được hết chị em đãi rất hậu.

Cho nên

Có khi vướng nếu mấy chầu,
Thế mà chẳng bị cô đầu đi thưa.
Tính vui được chị em ưa,
Huống in vào sách mà đưa ra đời,
Nên mua một cuốn xem chơi.

Sơn-phong

Bán tại :

Pharmacie

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert

HANOI

Bán tại: PHARMACIE CHASSAGNE
59. RUE PAUL-BERT. HANOI

Sirop de Grenadine
Sirop de Citron
vân vân
Rất tốt! rất mới! rất rẻ!

Bán tại :

Pharmacie

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert

HANOI

SIROP
DOMART

Thuốc thần hiệu trị các chứng ho, như ho cam, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siễn, ho khan, ho từng cơn.

CÁCH DÙNG

Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to; trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).
Uống sau bữa cơm.

PHARMACIE MONTÈS
54, Rue Paul Bert HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

CÁO-BẠCH

Ông O. BAIVY cỏ lời kính trình để các quý khách người Nam được biết: ông đã mua cửa hàng « AU MENESTREL » của ông Déchenaux ở phố hàng Trống, số nhà 51 - 53, Hanoi và cửa hàng đã rọn về phố Tràng-thi số nhà 16. Ông có làm đại-lý cho các nhà buôn to ở bên Pháp. Ở cửa hàng ông có bán đủ các đồ dùng và phụ tùng về đàn như máy hát và đĩa hát đại giam giá.

Hàng tốt giá re, chỉnh ở hiệu « AU MENESTREL » mà các ngài sẽ được vừa ý.

Những máy hát và đĩa hát hiệu « Columbia » tốt có tiếng ở hoàn-cầu có bán ở cửa hàng ông. **Có nhiều quà quí để biếu các quý-khách.**

O. BAIVY — *16, rue Borgnis-Desbordes, Hanoi*
Adresse Télégraphique BAIVY — Hanoi
Teléphone n° 709

Bệnh hen

DÙNG THUỐC HÚT VÀ THUỐC BỘT THÌ CHÓNG ĐỠ VÀ CHÓNG KHỎI. **ESPIC**
2f.25 một hộp. Bán tại tất cả các hàng Bào-chế và tại phố St Lazare, số 20, Paris.
Nên nhận chữ ký J. ESPIC ở trên điếu thuốc.

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

RƯỢU BẠT-HÀ GET.
PIPPERMINT GET
rượu này uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

ÓC KÉM HUYẾT SINH RA KÉM NGỦ, LO NGHĨ

AI LÀ NGƯỜI KÉM HUYẾT, BẠI-DƯƠNG KIỆT-LỰC

Ai là người trí não suy đồi! Sao lại chịu cho sức một ngày một suy, một ngày một kém ngủ, kém, trí ký-ức, kém nghị lực đi, đến nỗi thành ra một người vô dụng?

ELIXIR ZIDAL

là thuốc bổ đào mỹ tửu, làm cho óc suy đồi hoàn lại như cũ, làm cho tinh thần phấn khởi, sức lực dồi dào, thực làm cho người ốm tái-sinh lại.

Nhà chế-tạo :
Bác-sỹ SALLES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây

DẦU CÁ THU
MONTÈS

Là thứ Dầu-cá tốt hạng nhất, nguyên chất không pha gì.

Dầu này ở **Norvège** mang thẳng về Bản-hiệu nguyên chất, rất tươi, rất tốt, mầu vàng thẫm, uống không hại dạ giầy.

Uống Dầu-cá này khỏi ho, khỏi đau phổi, thứ nhất là để chữa bệnh ho lao. Dầu này bổ phổi, làm cho ăn được, trẻ con uống dầu này rất bổ, chóng lớn. Thực là một thứ Dầu-cá bổ sức hạng nhất cho những người lao, sanh sao.

Dầu-cá hiệu MONTÈS là một thứ dầu tốt hạng nhất mà lại rẻ tiền. Chỉ bán có **2$10** một litre thôi.

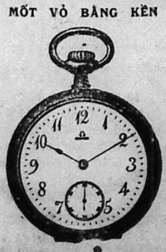
Ai không muốn uống Dầu-cá nguyên nước thì bản-hiệu có thứ Dầu-cá viên, uống rất rẻ, không có mùi gì.

PHARMACIE MONTÈS
54, RUE PAUL-BERT HANOI

Không thể tin được
nhưng may THỰ[illegible]

HIỆN NAY TẠI :
GRANDS MAGASINS RÉUNIS

quí khách chỉ bỏ ra :
15 đồng bạc
mà mua được một cái Đồng-hồ OMÉGA
là thứ Đồng-hồ tốt hơn các thứ Đồng-hồ khác
MỐT VỎ BẰNG KỀN

GIỜ chơi xuốt đời — ĐÚNG rồi không hỏng

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Tại làm sao người mắc bệnh khí hư, thường hay biếng chữa ?

Bệnh khí-hư sinh ra những nỗi khó khăn thế nào tưởng không ai nên không biết : sưng bàng-quang, sưng nhiếp-hộ-tuyết, sưng dịch-hoàn, sưng niệu-quản. Mà đàn bà thì bệnh khí-hư sinh ra các bệnh tại phúc-bộ cùng bệnh tuyệt sản. Nhưng người ta sở dĩ biếng chữa bệnh ấy là vì thuốc chữa không phải ai cũng có thể dùng được. Cách thụt nhiều khi cũng chẳng công-hiệu gì. Rửa ráy cũng khó làm cho được có ích. Tiêm thuốc thì nguy hiểm, nhiều khi thuốc dùng vào người đau lại không chịu được, thành ra nôn ọe, đau thận, đi rửa. Vì vậy nhiều người có bệnh không muốn chữa nữa. Nhưng ai đã biết vị thuốc *Santal Monal* là vị thuốc qui-hóa mà uống vào dễ chịu ấy, thì có bệnh tất chữa ngay. Thuốc ấy uống vào làm cho dễ tiêu hóa, mà không sinh ra những nỗi khó khăn cũng là không làm sưng niệu-thủy toàn bộ. Thuốc ấy rửa sạch niệu-quản, làm cho thêm số niệu-thủy. Vì vậy mới mắc phải bệnh khí-hư, chớ nên quên dùng thuốc *Santal Monal*, vì dùng thuốc ấy thì bệnh chóng khỏi mà tránh được những nỗi khó khăn.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2056

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. **Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.**

CHÈ 寧泰

Quý khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn ý.

NINH-THÁI
10, Rue des Cantonnais, Hanoi.
164, Phố Khách, Haiphong.
78, Phố hàng Trống, Nam-định.

ĐỘC TRÙNG
có phải trừ tuyệt nhờ thuốc
Tænifuge Français
quan lương-y **DUHOURCAU**
hiệu-nghiệm hơn hết mà lại rẻ tiền
Uống, mười hai liều thì hết khỏi uống thuốc xổ
Có bán ở Paris tại tiệm **LEGOUX Frères**
6, Rue Louis-Blanc, La Garenne (Seine)
Hỏi trước, ở số 10, Rue de Turenne
và cũng các nhà thuốc.

- Chào chị,.....

Làm sao mà tóc của chị dặng tốt nhú vầy ?

- Em hãy coi cái chay trên bàn dấy ấy là sự mật nhiệm của chị.

MỘT HỘP
THIỆT
THUỐC HƯỜN
VALDA
dùng trúng lý, ngậm phải lúc
thì đủ ngăn ngừa
Khỏi đau đóc giọng, Khỏi đau phổi và đủ trừ các bịnh
NHỮNG LÀ
Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xâm, vân, vân
MÀ NHỨT LÀ PHẢI
ĐÒI CHO ĐƯỢC
THIỆT THUỐC HƯỜN
- VALDA -
bán đựng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phải có chữ hiệu
- VALDA -
mới thiệt phải

CÁI SẢY nảy cái UNG

Phàm mọi bệnh, lúc đầu nhẹ nên ta hay khinh thường. Bệnh sâu-quảng cũng vậy, trước là một mụn loét nhỏ, sau mới loang dần ra, làm cho người đau phải nghỉ, mất công mất việc.

Một người ở Toulouse viết cho bản hiệu rằng :

« Tôi có một cái mụn ở chân đã được hơn một năm nay, nó càng ngày càng loang ra đến nỗi không co chân lại được, đứng một lúc cũng không được. Tôi đã thử hết các thuốc buộc, thuốc đắp, vậy mà cái mụn cứ càng ngày càng loang ra

May thay có người mách cho tôi biết thuốc INOTYOL. Tôi cũng mua về thử thì ra mới bôi một lần đã đỡ, bây giờ thì khỏi hẳn. Nhờ thuốc INOTYOL nay tôi đi lại làm lụng như thường. Thực là một vị thuốc cứu thế »

Xem đó thì biết thuốc mỡ INOTYOL là thuốc công-hiệu vô-cùng để chữa các bệnh ngoài da như lở, mụn loét, sâu quảng, ngứa, vân vân

Thuốc INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc-kỳ.

INOTYOL

Certifié l'insertion
Imprimerie du TRUNG-BẮC TÂN-VĂN
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
uống trừ lành các chứng:
Nhứt xương cốt, bình hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SẢNG HIỆU VICHY-ÉTAT
SEL VICHY-ETAT Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT Uống hai ba liều Khi ăn rồi thì dễ tiêu tang.
COMPRIMÉS VICHY-ETAT Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.
COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ
QUINA-LAROCHE
THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHU VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay tiếng đã nổi tiếng thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét lâm cho ăn điều, thuốc đó lấy tám hay cả thế gian ai không đều quên động.

Ai ai dùng nó cũng động, nhưng là người bịnh oạn cũng đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ho cảm mạo tức ngực, rét ban của lưỡi trắng, trắc trở trong ít vị các bịnh đó đều dùng chắc tay thuốc QUINA LAROCHE động.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớn cũng đờn bà kể khi lúc sanh sản, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp rét cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trừ hết mà thì còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chứng và chúng ta giám kêu thuốc đó rằng: Nước ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liquide de Jade) lời tục ngữ của người Tầu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đặng cả vạn giấy chứng và thơ cám ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khác nâng lòng ta

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly cứ bán theo chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 8 ly trước cữ rét 2 giờ rưỡi, thế ấy ly chót uống trước cữ nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bán thuốc hạng nhất tại Paris

3045 b

BANQUE DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
CÓ ĐẶC QUYỀN SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN :	Francs	**72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 30 JUIN 1928 :	»	**85.500.000**

HỘI ĐỒNG TRỊ-SỰ :

Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự tại Đông dương và Vân-nam ;
Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

TRỤ SỞ : 96, BOULEVARD HAUSSMANN, PARIS (VIIIe)

CÁC CHI ĐIẾM :

TRUNG-HOA	ĐÔNG-DƯƠNG	MỌI NƠI KHÁC
Canton	*Battambang*	*Bangkok*
Fort-Bayar	*Cantho*	*Djibouti*
Hankeou	*Haiphong*	*Nouméa*
Hông-Kong	*Hanoi*	*Papeete*
Mongtzeu	*Huê*	*Pondichery*
Pékin	*Namdinh*	*Singapore*
Shangaï	*Pnom-Penh*	
Tiên Tsin	*Qui-nhon*	
Yunnanfou	*Saigon*	
	Thanh-hoa	
	Tourane	
	Vinh	

Giao-dịch khắp hoàn cầu

CÁC CÔNG VIỆC NGÂN HÀNG. — MUA BÁN TRÁI PHIẾU. — CHO THUÊ TỦ BẠC.
Ai hỏi sẽ trả lời ngay.

Diêm-Lưu-Tín-Diện : INDOCHINE

GIÂY NÓI :	
Hanoi	58.
Haiphong	26.
Namdinh	90.
Vinh	45.
Thanh-hóa	57 (mở ngày thứ ba).